

HOL KOMMUNE

3576 HOL

Vår dato: 06.06.2024

Vår ref.: 202202912-7 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2023/5379

Saksbehandler: Heidi Mathea

Henriksen/ 22959759/hmh@nve.no

NVEs uttale til offentlig ettersyn - Kommuneplanens arealdel 2024 - 2036 - Hol kommune

Vi viser til brev datert 12.04.2024 med kommuneplanens arealdel for Hol kommune på høring. Vi viser til kontakt med Hol kommune i planforum 21.08.2023 og teamsmøte med kommunen 15.11.2023.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs innspill

NVE har faglige råd og merknader til planforslaget. Vi vurderer at Hol kommune i stor grad har ivaretatt våre saksområder på en god måte i planen.

Plangrep – vurdering av fare og krav til reguleringsplaner

Det er et viktig prinsipp at avklaring av reell naturfare skal skje på siste plannivå. Dette kommer klarest fram i [KMD rundskriv H-5/18 «Samfunnsikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling»](#) side 12 der det heter: «Ved siste plannivå er det ikke mulig å skyve nærmere avklaring av reell fare til byggesaken ved å sette vilkår for å innvilge byggesøknad. Kravet til ROS-analyse i lovens §4-3 vil da ikke være oppfylt.»

Å avklare reell naturfare er å skille mellom areal som ivaretar byggeteknisk forskrift (TEK17) kap. 7 sine akseptkriterier for planlagt utbygging, og de areal der akseptkriteriene ikke er ivaretatt. I kommuneplanen for Hol kommune vurderer vi at dere har ivaretatt dette på en

god måte. Det er tydelige plankrav for alle nye områder med krav om detaljerte ROS-analyser på reguleringsplannivå. Det går frem av plandokumentene at alle arealinnspill til kommuneplanen har blitt vurdert opp mot risiko og sårbarhet (ROS). Risiko- og sårbarhetsanalyser på kommuneplannivå har en overordnet karakter. Mer detaljerte ROS-analyser utarbeides i forbindelse med reguleringsplan.

Det er åpnet for enkelte unntak fra plankrav, men her er det presisert at unntakene ikke ikke gjelder innenfor hensynssoner for flom og skred.

I bestemmelsene er det presisert lokaliseringskrav for enkelttomter innenfor bolig og fritidsformål i uregulerte områder (bestemmelse 1.3.1.1) og lokaliseringskrav for LNF-spredd områder (bestemmelse 3.5.2). Her er det presisert at det ikke er anledning til utbygging innenfor hensynssone H310_4 og H320. Hensynssone H310_4 angir aktsomhetsområder for skred. I de områdene der det er detaljert kartlegging (vist som hensynssone H310_1, H310_2 og H310_3 i plankartet) vil dette byggeforbudet kunne være strengere enn kravet gitt i TEK17. De reelle faresonene vil som oftest ha mindre utstrekning enn aktsomhetszone. Vi gir Hol kommune et råd om å presisere dette nærmere i bestemmelsene.

Innarbeiding av farehensyn i plankart og bestemmelser

I kommuneplanen for Hol kommune er det innarbeidet hensynssoner for flom og skred i plankartet. Vi vurderer at dere har brukt tilgjengelige kart på en god måte og fått vist det greit ved å lage flere visningskart i tillegg til hovedplankartet der alle hensynssoner og arealformål er samlet.

Fare for skred i bratt terreng er vist med hensynssone H310 med flere underkategorier. H310_1-3 viser faresonekart der den reelle faren er utredet. Det er utført skredkartlegging flere steder i kommunen (Holet, Geilo (Ustedalen), Hovet, langs Strandavatnet og Sudndalen). Aktsomhetskartet for skred er vist som H310_4. Det går frem av planbeskrivelsen at dette er aktsomhetskartene for snøskred, steinsprang og jord- og flomskred. Vi gir råd om å presisere i bestemmelsene tilknyttet hensynssonene på hvilket grunnlag disse er tegnet inn.

Hensynssone H320 angir aktsomhetsområder for flom. Aktsomhetsområde for flom er vist som H320 med tilhørende bestemmelser (pkt. 4.1.3). Kommunen har selv utført en egen analyse av aktsomhetsområder for flom, og resultatet avviker fra NVE sine aktsomhetssoner. Det ble derfor bestilt en vurdering av Skred AS, og denne viser noe utvidede aktsomhetssoner for flom sammenliknet med NVE sine soner. I kartet er aktsomhetssonene fra NVE lagt til grunn, supplert med utvidede aktsomhetssoner etter vurderingen utført av Skred AS. Det er positivt at kommunen har gjort egne vurderinger og tilpasset aktsomhetskartene for flom på en bedre måte. Vi gir råd om å presisere i bestemmelsene knyttet til hensynssone på hvilket grunnlag hensynssonene er tegnet inn.

Hensynssone for flom H320 er på plankartet noen steder vist som H320_1, uten at det i bestemmelsene er noen henvisning til hensynssoner med understrek. Vi forutsetter at Hol kommune går gjennom planen og retter opp dette.

Planbestemmelsene tilknyttet hensynssonene ivaretar på en god måte at naturfare som flom og skred følges opp videre i reguleringsplaner og byggesak. Det er videre presisert i bestemmelsen knyttet til flomfare (4.1.2.4) at det også skal legges til anbefalt klimapåslag.

Håndtering av overvann

I planbeskrivelsen og bestemmelsene til planen er utfordringene knyttet til overvann og endret klima ivaretatt. Håndtering av nedbør og overvann er en stadig større utfordring i bebygde områder. For å forebygge skade og forurensning ved utbygging, er det i planen forslag til nye bestemmelser med krav til at overvann skal håndteres åpent og lokalt, etter tre-trinnstrategien.

For å begrense fare og skade fra overvann er det særlig trinn tre i tre-trinnstrategien som er viktig. Ekstreme regnskyll håndteres ved å sikre trygge flomveier. Planbestemmelsen 3.1.6.3 gir tydelige føringer for håndtering av overvann, hensyn til eksisterende flomveier og sikrer at utbygging ikke skal medføre økt avrenning til vassdrag, eller medføre økt utslipp til vassdrag i form av forurensning. Videre skal tørrbekker holdes åpne og fungere som flomveier (pkt. 3.1.4.4)

Hol kommune har byggegrenser mot vassdrag

I kommuneplanens bestemmelser er det byggeforbud langs vassdrag. Det er byggeforbud på 100 meter fra større vann og vassdrag i LNF-områder og 40 meter fra mindre tjern, dammer og bekker med helårs vannføring. I retningslinjene til bestemmelsen er det også vist til at øvre deler av Numedalslågen er et vernet vassdragsområde og at RPR for verna vassdrag gjelder innenfor dette området.

Det går videre frem av bestemmelsen at ved reguleringsplaner kan byggegrensen settes nærmere vassdraget. Vi vil gi **et sterkt faglig råd** om å legge føringer for videre reguleringsplaner om å holde god avstand til vassdragene. Styring av arealbruken bort fra vassdragene er det beste virkemiddelet for å ta vare på vassdragsmiljø og begrense vassdragsrelatert fare.

I planbeskrivelsen er det trukket frem at myr og våtmarksområder og 100-metersbeltet mot vassdrag har stor verdi for naturmangfoldet. Kantsoner langs vassdrag, myr og våtmarksområder har vært søkt ivaretatt ved vurdering av nye areal i plankartet. Det er positivt.

Det er videre positivt at kommunen i arbeidet med kommuneplanen bevisst har redusert byggeområder som ikke er realisert for å ivareta hensynet til myr og våtmarksområder.

Hvordan ta hensyn til vassdrags- og energianlegg i planen?

I plankartet er det tegnet inn hensynssone H370 faresone høyspenningsanlegg. Eksisterende og vedtatte større høyspenningsanlegg og transformatorstasjoner skal reguleres med hensynssone "Båndlegging etter annet lovverk", H740, jf. [pbl § 11-8 d](#). Dette gjelder for sentralnettlinjene Sima – Dagali, Aurland 3 – Hol 1 og regionalnettetlinja Geilo – Ørteren. Vi **forutsetter at Hol kommune retter opp dette** i planen. Vi anbefaler at dere tar kontakt med linjeeier for å avklare bredden på hensynssonen.

Mindre høyspenningsanlegg innenfor områdekonsesjonene faller innenfor virkeområdet til pbl. Disse kan reguleres som "Teknisk infrastruktur" etter [pbl § 11-7 nr. 2](#). Det kan eventuelt fastsettes en hensynssone, jf. [pbl § 11-8 a](#), med krav om avstand til anlegget (H370).

Anlegg for produksjon av energi bør reguleres med arealformål "Bebyggelse og anlegg", jf. [pbl § 11-7 nr. 1](#). Reguleringsmagasin bør markeres i plankartet med hensynssone/område som er båndlagt etter vassdragslovverket med formål "Reguleringsmagasin" ([pbl § 11-8 d](#) / H740). Reguleringsformål bør være [pbl § 11-7 nr. 6](#).

Generelle råd og veiledningsmaterieell fra NVE

For å få en fullstendig oversikt over hvordan dere kan ta hensyn til våre tema i kommuneplanen anbefaler vi dere å bruke våre [internettider for arealplanlegging](#). Her er informasjonen og veiledningen lagt opp etter plannivå. Vi vil særlig vise til siden [Kommuneplan - NVE](#) der det blant annet ligger en kartbasert veileder for kommuneplan. Veilederen leder dere gjennom alle våre fagområder, og gir dere verktøy og innspill til planarbeidet. Vi viser også til [NVE Veileder 2/2017: Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging: grunnlag for innsigelse](#). Her er det klargjort hva som skal til for at NVEs interesser skal være tilstrekkelig ivaretatt i arealplaner etter plan- og bygningsloven.

NVE vurderer at dere har lagt frem en godt gjennomarbeidet og ryddig kommuneplan, der våre fagtema i hovedsak er innarbeidet på en god måte. Dere må gjerne ta kontakt med oss dersom noe er uklart i vår uttalelse.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Heidi Mathea Henriksen
Senioringeniør

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

HOL KOMMUNE

Kopimottakere:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN